

Cicatrius de guerra, abraçades de pau

El documental "Barcelona, ferida oberta" possibilita el retrobament de dos supervivents dels bombardeigs de la Guerra Civil amb la filla d'un aviador italià | El treball demostra que el govern d'Itàlia va exigir a l'Espanya franquista el cobrament de les despeses de la seva aviació fins ben entrats els anys cinquanta | L'objectiu és aconseguir que l'estat italià demani perdó de forma oficial pels atacs a la ciutat

V?deo: <https://www.youtube.com/watch?v=q5mzijkEaGk>

Alfons Cànovas i Anna Raya eren joves quan va esclatar la Guerra Civil. Ell s'acostava a la vintena i ella encara anava a l'escola primària. Tots dos eren, i continuen sent, veïns de la Barceloneta. I tots dos van patir les conseqüències dels bombardeigs que l'aviació italiana va perpetrar sobre la ciutat durant els anys 1937 i 1938. A Alfons li van matar el pare als tinglados del moll, allà on hi ha ara el Palau de Mar. Anna va ser ferida per la metralla al clatell quan una bomba va caure al pati de la seva escola, el bell mig del barri.

Després d'anys i panys revivint aquells fets, ara han tingut l'oportunitat de conèixer i abraçar, i fins i tot perdonar de manera simbòlica Rosina Costa, filla de l'aviador Luigi Costa, un dels que van participar en els bombardejos de Barcelona, tancant així una cicatriu de fa més de setanta-cinc anys. Tot plegat gràcies al documental *Barcelona, ferida oberta*, dirigit per Mónica Uriel, un treball que parteix dels estralls dels bombardejos per reivindicar la necessitat que el govern italià demani perdó de manera oficial per aquells fets.

Cal recordar que durant la Guerra Civil Barcelona va ser objectiu militar de l'Aviazione Legionaria italiana -aliada dels militars espanyols rebels-, que va bombardejar repetidament la ciutat de Barcelona des de les seves bases a l'illa de Mallorca. En més de setanta incursions aèries van llançar més de 1.300 bombes amb el resultat de més de 2.000 víctimes mortals, la immensa majoria població civil sense cap vinculació amb l'esforç bèl·lic.

Més de 75 anys després d'aquells fets, el govern italià no ha fet cap gest de record o reconciliació amb les víctimes, ni tan sols ha demanat perdó de forma pública. És més, l'administració italiana ha obstaculitzat la tramitació de la querella presentada per l'associació italo-catalana Altra Italia (<http://www.altraitaliabcn.org/ca/>) per crims de lesa humanitat en aquelles accions bèl·liques.

Anna Raya, Alfons Cànovas, Jordi Palou-Loverdos i Mònica Uriel, en la presentació del documental «Barcelona, ferida oberta». Foto: Jordi Palmer/Nació Digital

Presentat el passat dimecres al Memorial Democràtic (<http://memorialdemocratic.gencat.cat/ca/>) amb la presència de la directora i els dos supervivents, el documental treu a la llum dades com el paper de la Santa Seu, que va fer costat als militars rebels, o el dubtós rol del govern italià després de la Segona Guerra Mundial, quan va seguir exigint el cobrament de les despeses de guerra fins almenys l'any 1954.

Itàlia passa factura per les despeses

És a dir, que un govern democràtic i antifeixista, sorgit després de la Segona Guerra Mundial, va seguir cobrant la factura d'haver intervingut a la Guerra Civil com a aliat de militars també feixistes. De fet, el mateix documental llança la hipòtesi que l'exigència del cobrament hauria remès precisament en el moment que la FIAT s'instal·la a Barcelona per mitjà de la SEAT. Així mateix, també s'explica amb detall la querella presentada per l'entitat Altra Itàlia amb la participació del jutge Santiago Vidal i l'advocat Jaume Asens, a més d'experts italians en la matèria.

Ara bé, el moment culminant del documental és el testimoni de Rosina Costa, que recorda com el seu pare, que va deixar escrites unes memòries de la guerra, només parlava d'objectius militars, i recull el viatge que va fer a Barcelona on va poder trobar-se personalment amb Anna Raya i Alfons Cànovas i, si més no de manera simbòlica, demanar perdó, convençuda que el seu pare també ho hauria fet. Un perdó que encara no ha demanat l'Estat italià.